Euroopan parlamentti
2024-2029

Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta

2024/2029(DEC)

10.2.2025

LAUSUNTO

kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnalta

talousarvion valvontavaliokunnalle

vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan syyttäjänviraston talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2023
(2024/2029(DEC))

Valmistelija: Tomáš Zdechovský

PA_NonLegDec

LAUSUNTO

Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta pyytää asiasta vastaavaa talousarvion valvontavaliokuntaa sisällyttämään seuraavan päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. panee merkille, että vuoteen 2022 verrattuna Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) käsittelemien tapausten määrä lähes kaksinkertaistui vuonna 2023 ja että aktiivisia tutkintoja oli jopa 1 927; antaa tunnustusta EPPOn tuloksekkaasta toiminnasta vuonna 2023, ja toteaa, että siihen sisältyi 139 syytettä, 339 arvonlisäveroa koskevaa tapausta ja yli 200 tutkintaa NextGenerationEU-välineen täytäntöönpanosta; panee lisäksi merkille, että EPPO alkoi saattaa enemmän EU:n varoihin kohdistuvista petoksista epäiltyjä henkilöitä kansallisten tuomioistuimien tuomittaviksi;

2. antaa tunnustusta EPPOn ja tilintarkastustuomioistuimen tiiviistä keskinäisestä yhteistyöstä erityisesti sellaisten epäiltyjen rikostapausten havaitsemisessa, jotka kuuluvat EPPOn toimivaltaan ja koskevat sen toimintaan osallistuvia jäsenvaltioita;

3. pitää myönteisenä EPPOn talousarvion määrärahojen lisäystä yhteensä 64,6 miljoonaan euroon vuonna 2023, mikä mahdollisti henkilöstön 11 prosentin lisäyksen kyseisenä vuonna; panee merkille, että NextGenerationEU-rahoituksen maksamisen nopeuttamisen ja EPPOn työmäärän nopean lisääntymisen – tapausten määrä kasvoi 70 prosenttia ja tutkintojen määrä 58 prosenttia vuosina 2022–2023 – sekä sen jäsenmäärän kasvun odotetaan lisäävän entisestään sen resursseihin kohdistuvaa painetta; korostaa, että on tärkeää lisätä rahoitusta ja henkilöstöä, jotta EPPO voi torjua tehokkaasti järjestäytynyttä rikollisuutta, suojella EU:n taloudellisia etuja ja ylläpitää oikeusvaltioperiaatetta, jotka ovat EU:n keskeisiä painopisteitä; pitää valitettavana, ettei EPPOn vuoden 2025 talousarviota koskevassa komission ehdotuksessa ja neuvoston kannassa varmisteta riittäviä resursseja, jotta virasto voisi täyttää toimeksiantonsa; korostaa, että EPPO tuottaa EU:lle merkittävää taloudellista tuottoa, mistä on esimerkkinä 1,5 miljardin euron takavarikointi vuonna 2023, ja kehottaa lisäämään sille rahoitusta seuraavassa monivuotisessa rahoituskehyksessä 2028–2034 sen varmistamiseksi, että se voi edelleen täyttää tavoitteensa ja velvoitteensa;

4. toteaa, että on tärkeää omaksua kokonaisvaltainen lähestymistapa valkokaulusrikollisuuden, kuten petosten ja korruption, ja perinteisempien rikollisuuden muotojen, kuten huumekaupan ja ihmiskaupan, torjuntaan, sillä ne ovat usein kytköksissä toisiinsa; muistuttaa, että komission olisi tulevassa arviointikertomuksessaan analysoitava huolellisesti, mihin rikosluokkiin EPPOn toimeksiantoa on laajennettava, jotta sillä olisi parhaat valmiudet hoitaa tehtävänsä; toteaa, että sillä välin olisi tuettava EPPOn nykyisiä valtuuksia tutkia EU:n taloudellisiin etuihin vaikuttavaan petokseen liittyvää järjestäytynyttä rikollisuutta ja rahanpesua tarjoamalla riittävät resurssit ja tekemällä tehokasta yhteistyötä Europolin kanssa ja olisi arvioitava, miten EPPOn toiminnan ja tutkintojen tehokkuutta ja vaikuttavuutta voidaan lisätä, ja liitettävä arviointiin lainsäädäntöehdotus; muistuttaa tähän liittyen komission jäsenen McGrathin suunnitelmista nopeuttaa arviointia;

5. korostaa, että varojen takaisin periminen on hyvin tärkeää, jotta järjestäytyneelle rikollisuudelle voidaan luoda uskottava pelote; pitää myönteisenä EPPOn osallistumista kansainvälisiin verkostoihin sen varojen takaisinperintätoimien edistämiseksi; korostaa, että komission on kutsuttava EPPO osallistumaan äskettäin perustettuun varojen takaisinhankintaa ja menetetyksi tuomitsemista käsittelevään yhteistyöverkostoon; toteaa, että petoksiin liittyvien rikosten oikea-aikainen ja tehokas tutkinta ja niitä koskevien syytteiden nostaminen voivat tuottaa merkittäviä säästöjä unionin ja jäsenvaltioiden talousarvioihin;

6. korostaa EPPOn tärkeää roolia korruption ja unionin varojen väärinkäytön torjuntaa koskevassa unionin lähestymistavassa; on tyytyväinen siihen, että EPPOn toimintaan osallistuu 24 jäsenvaltiota, ja kehottaa myös muita jäsenvaltioita tekemään samoin, ettei niiltä evättäisi mahdollisuutta hallinnoida välillisesti EU:n varoja; kehottaa komissiota seuraamaan tiiviisti jäsenvaltioiden EPPOn kanssa tekemän yhteistyön tasoa tulevissa kertomuksissa ja jatkamaan aktiivista vuoropuhelua EPPOn toimintaan osallistumattomien jäsenvaltioiden kanssa, jotta EPPOn tehtävien hoitamista voidaan helpottaa tehokkaasti; korostaa, että tällaista vuoropuhelua olisi käytävä jatkuvasti EPPOn toimintaan jo osallistuvien jäsenvaltioiden kanssa, kun on kyse oikeusvaltioperiaatteen loukkausten ja korruption torjuntaan liittyvien ongelmien ratkaisemisesta, ja että sillä olisi tuettava näitä jäsenvaltioita vuotuisten oikeusvaltiokertomusten asiaankuuluvien suositusten konkreettisessa täytäntöönpanossa; toistaa kuitenkin parlamentin vaatimukset siitä, että EPPOn jäsenyyden ei pitäisi olla EU:n varojen saannin edellytys ja että EPPOn toimeksiantoa olisi laajennettava; on tyytyväinen, että Ruotsi ja Puola osallistuvat EPPOn toimintaan, mikä vahvistettiin Ruotsin osalta tammikuussa 2024 ja Puolan osalta heinäkuussa 2024;

7. suhtautuu myönteisesti kahdeksan uuden Euroopan syyttäjän ja 35 uuden valtuutetun Euroopan syyttäjän nimittämiseen EPPOon vuonna 2023; muistuttaa, että EPPO voi täyttää tehtävänsä vain, jos se on täysin oikeudellisesti riippumaton, mikä saadaan aikaan ansioihin perustuvalla ja objektiivisella nimitysmenettelyllä; kannustaa jäsenvaltioita edistämään EPPOn täyttä riippumattomuutta tältä osin;

8. kannustaa EPPOa ja OLAFia jatkuvaan ja tehostettuun yhteistyöhön niiden perustamisesta annettujen asetusten mukaisesti ja kannattaa OLAFin velvollisuutta ilmoittaa rikollisyhteyksiä koskevista epäilyistä viipymättä EPPOlle, jotta se voi torjua unionin taloudellisia etuja vahingoittavia petoksia, korruptiota ja talousrikoksia; kannattaa EPPOn ja OLAFin yhteisten aloitteiden, tietojenvaihdon ja koordinoitujen toimien kehittämistä edelleen, sillä tällainen yhteistyö on olennaisen tärkeää, jotta voidaan tehostaa EU:n taloudellisten etujen suojaamista ja talousrikollisuuden torjuntaa unionissa sekä varmistaa unionin resurssien vaikuttava ja tehokas käyttö.

LIITE: YHTEISÖT TAI HENKILÖT, JOILTA VALMISTELIJA ON SAANUT TIETOJA

Valmistelija ilmoittaa yksinomaisella vastuullaan, ettei hän ole saanut tietoja miltään yhteisöltä tai henkilöltä, joka olisi mainittava tässä liitteessä työjärjestyksen liitteessä I olevan 8 artiklan mukaisesti.

TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA

Hyväksytty (pvä)	6.2.2025
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 46 –: 13 0: 1
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Magdalena Adamowicz, Giuseppe Antoci, Jaume Asens Llodrà, Nikola Bartůšek, Krzysztof Brejza, Saskia Bricmont, Jaroslav Bžoch, Veronika Cifrová Ostrihoňová, Lena Düpont, Marieke Ehlers, Raquel García Hermida-Van Der Walle, Branko Grims, Evin Incir, Irena Joveva, Erik Kaliňák, Marina Kaljurand, Fabienne Keller, András László, Juan Fernando López Aguilar, Erik Marquardt, Michael McNamara, Birgit Sippel, Krzysztof Śmiszek, Petra Steger, Cecilia Strada, Georgiana Teodorescu, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Charlie Weimers, Sophie Wilmès, Alessandro Zan, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Fredis Beleris, David Casa, Sigrid Friis, Markéta Gregorová, Hannah Neumann, Gaetano Pedulla', Sandro Ruotolo, Oliver Schenk, Alexander Sell, Bartłomiej Sienkiewicz, Malika Sorel, António Tânger Corrêa, Marco Tarquinio, Pekka Toveri, Loránt Vincze, Petar Volgin, Axel Voss, Michał Wawrykiewicz, Lucia Yar
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (216 art. 7 kohta)	Bart Groothuis, Rima Hassan, Anja Hazekamp, Pär Holmgren, Sérgio Humberto, Evelyn Regner, Carla Tavares, Ingeborg Ter Laak

LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA

46	+
PPE	Magdalena Adamowicz, Fredis Beleris, Krzysztof Brejza, David Casa, Lena Düpont, Branko Grims, Sérgio Humberto, Oliver Schenk, Bartłomiej Sienkiewicz, Ingeborg Ter Laak, Pekka Toveri, Loránt Vincze, Axel Voss, Michał Wawrykiewicz, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský
Renew	Veronika Cifrová Ostrihoňová, Sigrid Friis, Raquel García Hermida-Van Der Walle, Bart Groothuis, Irena Joveva, Fabienne Keller, Michael McNamara, Sophie Wilmès, Lucia Yar
S&D	Evin Incir, Marina Kaljurand, Juan Fernando López Aguilar, Evelyn Regner, Sandro Ruotolo, Birgit Sippel, Krzysztof Śmiszek, Cecilia Strada, Marco Tarquinio, Carla Tavares, Alessandro Zan
The Left	Giuseppe Antoci, Rima Hassan, Anja Hazekamp, Gaetano Pedulla'
Verts/ALE	Jaume Asens Llodrà, Saskia Bricmont, Markéta Gregorová, Pär Holmgren, Erik Marquardt, Hannah Neumann

13	-
ECR	Charlie Weimers
ESN	Alexander Sell, Milan Uhrík, Petar Volgin
NI	Erik Kaliňák
PfE	Nikola Bartůšek, Jaroslav Bžoch, Marieke Ehlers, András László, Malika Sorel, Petra Steger, António Tânger Corrêa, Tom Vandendriessche

1	0
ECR	Georgiana Teodorescu

Symbolien selitys:
+ : puolesta
- : vastaan
0 : tyhjää